

NOTAT

Status for Forsyningssekretariatets arbejde

I dette notat gives en status for Forsyningssekretariatets arbejde med at fastsætte prislofter for drikkevand og spildevand. Notatet er udarbejdet som bidrag til besvarelse af MIU alm. del spørgsmål 98.

Prislofter

Forsyningssekretariatet har i efteråret 2011 truffet afgørelser om prislofter for 2012 for 222 drikkevandsselskaber og 104 spildevandsselskaber. Tilsammen udgør indtægtsrammerne i prislofterne knap 14,5 mia. i 2012.

Fastsættelsen af prislofterne sker i en tidsmæssigt meget presset proces. Selskaberne skal aflevere oplysninger til brug for prislofterne senest 15. april hvert år. I praksis er der dog mange selskaber, som først aflevere oplysningerne langt senere, og Forsyningssekretariatet har typisk først de fornødne oplysninger i løbet af sommeren. Herefter skal der gennemføres alt det praktiske arbejde med gennemførelsen af benchmarking, udarbejdelse af udkast til prislofter, høringer og endelige afgørelser inden 15. oktober for alle de ca. 325 selskaber.

Der er især 2-3 emner, som har fyldt meget i forbindelse med prislofterne for 2012, og som derfor omtales i det følgende.

I prislofterne for 2012 er der for første gang sat krav om effektiviseringer på baggrund af en benchmarking af selskaberne. Baggrunden er, at drikkevand og spildevand er monopolydelser, hvor forbrugerne ikke kan vælge leverandør, og hvor selskaberne ikke er udsat for konkurrencepres for at effektivisere sig. Effektiviseringskravene skal sikre, at de mindst effektive selskaber gradvist bliver mere effektive.

Forsyningssekretariatet har i prislofterne for 2012 fastsat forholdsvis beskeden effektiviseringskrav, selv om det i benchmarkingen er konstateret, at der er stor forskel på effektiviteten blandt selskaberne, og at der er store effektiviseringspotentialer hos de mindst effektive selskaber.

De højeste effektiviseringskrav, der er fastsat i prislofterne for 2012, er på 5 pct. af et selskabs faktiske driftsomkostninger. I alt er der fastsat krav om effektiviseringer på 124 mio. kr. i selskabernes faktiske driftsomkostninger. Det svarer i gennemsnit til 2,4 pct. af selskabernes faktiske driftsomkostninger.

Benchmarkingen har vist, at der er stor forskel på effektiviteten i selskaberne. Det kan ses af følgende figur, som viser driftsomkostningerne opgjort i kr. pr. m³ i drikkevandsselskaberne. For hvert selskab er driftsomkostningerne på baggrund af benchmarkingen fordelt på omkostninger til effektiv

3. januar 2012

Forsyningssekretariatet

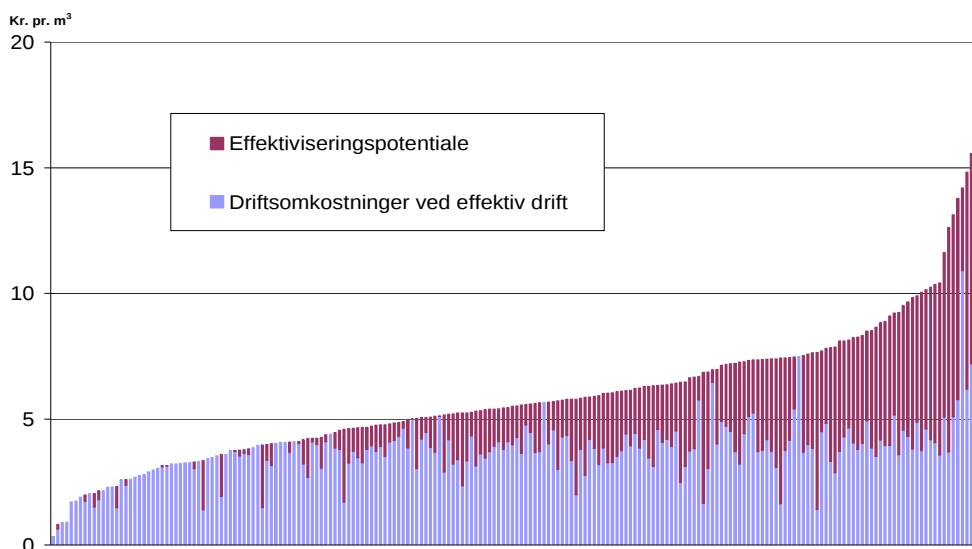
FIB

KONKURRENCE- OG

FORBRUGERSTYRELSEN

FORSYNINGSEKRETARIATET

drift (den lyse del af søjlen) og effektiviseringspotentiale (den mørke del af søjlen).

Samlet er der i den første benchmarking opgjort effektiviseringspotentialer på knap 1,4 mia. kr. ud af selskabernes faktiske driftsomkostninger på knap 5,1 mia. kr. Opgørelserne er foretaget vha. en model, som er udarbejdet efter en række drøftelser med DANVA, FVD, rådgivere i branchen og selskaberne, og hvor der tages hensyn til netop de forhold, som selskaberne har peget på som værende de mest afgørende for de almindelige driftsomkostninger. Der kan også være andre relevante forhold at inddrage i benchmarkingen. I de kommende år vil der blive arbejdet videre med udvikling af modellen. Der skal bl.a. ses på, om detaljeringsgraden i modellen skal øges, og om der kan gøres mere for at sikre præcise oplysninger om selskabernes omkostninger.

Krav om effektiviseringer stilles alene til de helt almindelige driftsomkostninger. Alle udgifter til fx investeringer og driftsomkostninger til miljø- og servicemål om fx klimasikring og grundvandsbeskyttelse holdes uden for benchmarkingen. Effektiviseringskravene skal derfor alene føre til, at de mindst effektive selskaber gradvist får lavere omkostninger til den almindelige drift.

Indtil videre har tillæg for driftsomkostninger til miljø- og servicemål udgjort en beskedent andel af prislofterne. Det skyldes især, at langt de fleste omkostninger i forbindelse med miljø- og servicemål udgøres af investeringsomkostninger, som indgår sammen med alle de andre investeringer i de almindelige investeringstillæg i prislofterne. Hertil kommer, at reglerne om tillæg for driftsomkostninger til miljø- og servicemål ikke er særligt klart formuleret. Desuden har opgaver om varetagelse af fx miljømål tidligere mange steder været baseret på en gensidig forståelse mellem kommunen og forsyningen, uden at det har været særligt konkret aftalt.

Reglerne og praksis fra Konkurrenceankenævnet betyder, at der nu er lidt højere krav til især kommunerne mht. at formulere og konkretisere de miljø- og servicemål, som giver ekstra driftsomkostninger, der skal betales af vand- og spildevandselskabernes kunder over taksterne.

Når der første gang stilles effektiviseringskrav på monopolområder, oplever man ofte stor modstand mod de nye regler. Det har man set på mange andre områder gennem tiderne, og det ser man også på vandområdet i øjeblikket. En del af utilfredsheden skyldes en regel om, at driftsomkostningerne i prisloftet skal opgøres på baggrund af oplysninger fra 2003-2005. Denne regel har bl.a. betydet, at en række selskaber har fået fastsat driftsomkostninger i prisloftet, som ligger betydeligt under deres faktiske driftsomkostninger. Reglen betyder også, at der ikke kan gives tillæg for driftsomkostninger til miljø- og servicemål fastsat før 2006, idet disse allerede er medregnet som en del af driftsomkostningerne i 2003-2005.

Forsyningssekretariatet har udførligt beskrevet den samlede 'statistik' over de forskellige elementer i prislofterne for 2012 i et papir om 'Overblik over prislofterne for 2012', som kan ses på Forsyningssekretariatets hjemmeside.

Ankesager

Forsyningssekretariatets afgørelser om prislofter kan påklages til Konkurrenceankenævnet.

Indtil videre har Konkurrenceankenævnet truffet afgørelse i 14 udvalgte principielle klagesager over prislofterne for 2011. Det generelle billede er, at Konkurrenceankenævnet har stadfæstet de fleste afgørelser og dermed også den overordnede praksis, som fremgår af Forsyningssekretariatets afgørelser. Enkelte afgørelser og dele af afgørelser er hjemvist til fornyet behandling i Forsyningssekretariatet.

I forlængelsen af afgørelserne i de principielle sager er de ca. 120 øvrige selskaber, som har påklaget afgørelser om prislofterne for 2011, blevet spurgt, om de ønsker at opretholde deres klager. Heraf har ca. 30 vandselskaber ønsket at opretholde deres klage.

Konkurrenceankenævnet har herudover modtaget ca. 200 klager over prislofterne for 2012. Dette tal dækker dog over et stort antal identiske klager over især benchmarkingen, som er baseret på en fælles standardformulering udarbejdet af DANVA.